

Tematski plan
„VOJNOG DELA“
za period od 1980. do 1981. godine

Teorijske i idejno-političke osnove tematskog plana

Osnovna polazišta za dalju programsku orijentaciju časopisa »Vojno delo« čine: a) stanje i tendencije razvoja vojne teorije i prakse u svetu i u nas; b) osnovni konceptijski i doktrinarni stavovi i opredeljenja za odbranu našeg socijalističkog samoupravnog društva, koji su izraženi u Ustavu, Zakonu o narodnoj odbrani, Smernicama za odbranu SFRJ od agresije i drugim doktrinarnim dokumentima; c) zadaci koje je pred vojnu nauku i vojnu publicistiku postavio vrhovni komandant oružanih snaga drug Tito u Naredbi o pokretanju opštevojnog teorijskog časopisa »Vojno delo«, u intervjuu »Vojnom delu«, decembra 1973. godine, i u Pismu Redakciji povodom 30-godišnjice časopisa, 7. decembra 1979. godine; idejno-politički stavovi iz Programa SKJ i Rezolucije XI kongresa SKJ o opštenarodnoj odbrani i društvenoj samozaštiti, te stavovi saveznog sekretara za narodnu odbranu, generala armije Nikole Ljubičića, koje je iskazao u razgovoru s delegacijom Saveta i Redakcije »Vojnog dela« povodom tridesetogodišnjice časopisa. *

U sagledavanju stanja i tendencija razvoja vojne misli i prakse u svetu polazi se od ove osnovne činjenice. Prvo, da je nuklearno oružje revolucionisalo tradicionalnu vojnu misao na svim nivoima ratne veštine. U poslednje vreme je izražen trend razvoja ovog oružja u smeru minijaturizacije njegove snage i selektivnog dejstva, što implicira njegov izrazitiji uticaj na taktiku i operativu. Drugo, da se savremeno konvencionalno oružje usled trke u naoružavanju neprekidno usavršava, i da se u nekim aspektima razorne i uništavajuće moći približava nuklearnom oružju taktičke namene. Očevidno je da ova dva pravca razvoja savremenog oružja — minijaturizacija nuklearnog i maksimalizacija konvencionalnog — samo prividno divergiraju, a da je tendencija brisanje razlika između njih.

Prema tome, iako nuklearne doktrine i strategije zasad nalaze primenu samo u domenu pretnje i zastrašivanja, dok se ratovi vode

konvencionalnim sredstvima i metodama, to nikako ne znači da u budućnosti ne bi moglo doći i do primene nuklearnog oružja, prvenstveno onog taktičke i operativne namene. No, kako se u savremenim vojnim doktrinama najveći značaj pridaje tehničkom faktoru, i nuklearne i konvencionalne doktrine i strategije većine savremenih armija u svetu su u suštini — tehnokratske. Stoga nam one ne mogu poslužiti kao uzor, ali se moraju svestrano izučavati.

Kad je reč o našoj vojnoj misli, polazi se od činjenice da se radi o autentičnoj doktrini i osobenoj ratnoj veštini, koja je u dobroj meri teorijski oblikovana, ali da teorija još uvek znatno zaostaje za veoma bogatom praksom u realizovanju koncepcije opštenarodne odbrane; to se naročito odnosi na oblast taktike i operatike. Osim toga, dinamičan razvoj našeg društveno-političkog sistema socijalističkog samoupravljanja i materijalne baze društva, koji determinišu našu vojnu misao i praksu, zahtevaju neprekidno ulaganje novih napora u oblasti vojne teorije, kako bi se teorijski uopštavala praktička iskustva, osvetljavao put praksi i nudila nova, bolja praktična rešenja.

S obzirom na aktuelne potrebe koje se mogu predvideti za naredne dve godine i idejno-političke intencije pomenutih dokumenata od kojih se polazi u koncipiranju dvogodišnjeg tematskog plana »Vojnog dela«, teorijske i praktičke aspiracije najvažnijih doktrinarnih opredeljenja mogu se uopštiti u sedam ključnih stavova.

1. Opštenarodnu odbranu i društvenu samozaštitu treba dalje izgrađivati kao međusobno povezane funkcije našeg političkog sistema, koje se u ostvarivanju jedinstvenog cilja uzajamno prožimaju i dopunjuju na jedinstvenim idejno-političkim osnovama i iskustvima iz narodnooslobodilačkog rata i revolucije.

2. U pripremama društva za odbranu u narednom periodu težište treba da bude na najširem samoupravnom organizovanju, političkom i stručnom osposobljavanju za odbranu i zaštitu svih radnih ljudi i građana, naročito mladih, u osnovnim organizacijama udruženog rada, mesnim zajednicama i opštinama.

3. Savez komunista se zalaže za dalji razvoj jedinstvenih oružanih snaga SFRJ — Jugoslovenske narodne armije i teritorijalne odbrane, kao najznačajnijeg dela naoružanog naroda, za njihovu stalnu modernizaciju, unapređenje obuke, usavršavanje organizacije, podizanje moralno-političke snage i ukupne borbene sposobnosti.

4. Težišni zadatak svih struktura koje rade na pitanjima odbrane i društvene samozaštite jeste dalji proces podružtvljavanja ovih delatnosti na osnovama koje je postavio XI kongres SKJ.

5. Vojna nauka mora da izučava i predviđa razvoj u vojnoj oblasti, da sagledava viziju i realnu sliku eventualnog rata i oružane borbe posebno, da krči put praksi i da se povezuje s njom, crpeći iz nje građu za svoje teorijske sinteze.

6. Iskustva iz našeg NOR-a i oslobodilačkih ratova drugih naroda treba analitički i kritički izučavati i ugrađivati u savremena saznanja vojne nauke i u praktička rešenja, vodeći računa o opštim i posebnim uslovima u kojima živimo.

7. Iz društvenog karaktera opštenarodne odbrane i društvene samozaštite kao jedinstvenog sistema odbrane i zaštite, čiji je osnovni i odlučujući faktor čovek, proističe posebna odgovornost Saveza komunista da obezbedi efikasno funkcionisanje tog sistema u svim, pa i u najtežim uslovima. U tom smislu Savez komunista povezuje aktivnost svih subjekata društva i obezbeđuje jedinstvo akcije svih organa rukovođenja, usmerava i koordinira rad u ovoj oblasti, polazeći od principa jedinstva rukovođenja i principa inicijative nižih stepena odlučivanja uz njihovu punu odgovornost za donete odluke.

II

Težišna područja tematskog plana

Iz navedenih stavova logično proističu težišna tematska područja kojima će se baviti »Vojno delo« u naredne dve godine. To su:

1. Marksistička teorija o ratu

S obzirom na nove pojave u međunarodnim odnosima, za koje nema gotovih i celovitih odgovora u marksističkoj teoriji o ratu, »Vojno delo« će inicirati rasprave o tim pojavama s težnjom da doprinese njihovom naučnom objašnjenju i predviđanju tendencija razvoja. Ovde se imaju na umu, pre svega, pojava ratova između socijalističkih zemalja i neki novi vidovi agresije i novi oblici upotrebe sile sa retrogradnim ciljevima.

2. Dalji razvoj koncepcije i doktrine opštenarodne odbrane i društvene samozaštite

Teme vezane za dalji razvoj koncepcije i doktrine opštenarodne odbrane i društvene samozaštite treba da obuhvate prvenstveno suštinska pitanja iz strategije oružane borbe u funkciji njene dalje dogradnje i razvoja na osnovama veoma bogate i sadržajne prakse koja dalji razvoj koncepcije i doktrine opštenarodne odbrane i društvene samozaštite svakodnevno pokreće i nameće. Uporedo sa ovim treba inicirati rasprave o neoružanoj borbi, oblicima njenog ispoljavanja i metodama vođenja u svim oblastima ljudske delatnosti.

3. Proces podruštvljavanja opštenarodne odbrane i društvene samozaštite

Ovaj proces će »Vojno delo« analizirati sa naučnog i teorijskog stanovišta, naročito ona pitanja koja se tiču međusobnih veza i odnosa opštenarodne odbrane i društvene samozaštite kao jedinstvenog sistema.

4. Vojna nauka i teorija ratne veštine

Kompleks tema iz oblasti vojne nauke i teorije ratne veštine treba da obuhvati problematiku konstituisanja vojne nauke, naučnih

teorija i izgrađivanje metodologije vojne nauke i sve najvažnije teorijske probleme ratne veštine, posebno one koji su specifični za teoriju ratne veštine u ONOR-u, i to na svim nivoima ratne veštine (strategije, operatike i taktike).

5. Teorijsko uopštavanje iskustava iz prakse

Uopštavajući iskustva iz rada komandi, štabova i jedinica oružanih snaga, društveno-političkih zajednica i društveno-političkih organizacija, organizacija udruženog rada i mesnih zajednica (sa vežbi, manevara, opita i dr. praktičnih delatnosti) u primeni koncepcije, »Vojno delo« treba da postane most kojim se na najneposredniji način spajaju i međusobno prožimaju teorijski rad i praktička delatnost u oblasti priprema društva za opštenarodni odbrambeni rat (oružane snage, društveno-politički sistem, društveno-ekonomski sistem, nauka, prosveta, kultura i dr. društvene delatnosti).

6. Razvoj ratnih doktrina i oružanih snaga drugih zemalja

Trendovi razvoja ratne tehnike i njihov uticaj na doktrine i strategije savremenih armija, posebno armija blokovskih zemalja, treba da budu stalni predmet pažnje i sistematskog praćenja u »Vojnom delu«.

7. Iskustva iz NOR-a i savremenih ratova

Teorijsko uopštavanje iskustava iz našeg NOR-a i revolucije i iskustava iz savremenih lokalnih ratova, uključujući i tzv. specijalne ratove, treba da bude u funkciji daljeg razvoja i usavršavanja naše savremene doktrine i strategije opštenarodne odbrane i društvene samozaštite. Težište u ovoj oblasti, naravno, treba da bude na iskustvima iz našeg NOR-a i revolucije, posebno na izučavanju vojnog dela druga Tita. Izučavanje Titove vojne misli i iskustava iz NOR-a dobija posebno aktuelan značaj u 1981. godini, kada se proslavlja četrdesetogodišnjica naše revolucije.

8. Uloga SKJ i organizacija SK u JNA u razvoju i realizovanju koncepcije i doktrine opštenarodne odbrane i društvene samozaštite

Sve stavove, aktivnosti i akcije Saveza komunista u ovoj oblasti treba komentarisati, teorijski objašnjavati sa stanovišta savremene marksističke teorije o ratu, naše koncepcije i doktrine opštenarodne odbrane i društvene samozaštite.

III

Specifikacija tematskog plana

1. Opšta teorija o ratu i opštenarodna odbrana

- Opšti, filozofski, sociološki, ekonomski i vojno-politički problemi opštenarodne odbrane;
- Odnos politike i strategije u opštenarodnom odbrambenom ratu;
- Činioci uslova opštenarodnog odbrambenog rata (nesvrstana politika, društveno-politički i društveno-ekonomski sistem, međunarodni geostrategijski položaj SFRJ, vreme, prostor i dr.);
- Činioci snaga opštenarodne odbrane;
- Suštinska svojstva strategije opštenarodne odbrane;
- Savremeni međunarodni odnosi i uzroci ratova u savremenoj epohi;
- Klasifikacija savremenih ratova i definisanje kriterijuma klasifikacije;
- Uloga vojnog faktora u međunarodnim odnosima i njegov uticaj na politiku;
- Teorijsko određenje sistema opštenarodne odbrane i društvene samozaštite kao jedinstvenog sistema odbrane i zaštite;
- Društvene pretpostavke efikasnosti sistema opštenarodne odbrane i društvene samozaštite;
- Narodni i klasno-revolucionarni karakter oružanih snaga;
- Uzroci i posledice oružanih sukoba između socijalističkih zemalja;
- Nuklearno oružje i mogućnosti njegove upotrebe u lokalnim ratovima;
- Ekonomski aspekti nezavisnosti malih zemalja i pitanja njihove odbrane;
- Moral društva i oružanih snaga;
- Odnos oružane i neoružane borbe u ONOR-u;
- Oblici oružane i neoružane borbe u ONOR-u.

2. Pripreme društva za opštenarodnu odbranu

- Društveno-političke zajednice (federacija, republike, pokrajine, ratni srezovi i opštine) u ratu;
- Samoupravne interesne zajednice u opštenarodnoj odbrani;
- Društveno-političke i društvene organizacije: (SKJ, SSRNJ, SSOJ, SSJ i dr.) u ratu;
- Prostorno, regionalno i urbanističko planiranje i uređenje teritorije za rat;
- Urbanizacija i demografski činilac gradova i naseljenih mesta, i njihov uticaj na vođenje oružane i neoružane borbe u ONOR-u;
- Funkcionisanje društveno-političkog sistema Jugoslavije u uslovima ONOR-a;
- Funkcionisanje privrednog sistema u opštenarodnom odbrambenom ratu;
- Društvena samozaštita u oružanim snagama;
- Naši radnici na privremenom radu u inostranstvu i mogućnost njihovog angažovanja u eventualnom opštenarodnom odbrambenom ratu;
- Mesto i uloga društvenih organizacija (radio-amatera, aeroklubova, aeroamatera, izviđača i dr.) u opštenarodnom odbrambenom ratu.

3. Ratna veština

- Mogućnost iznenađenja u savremenim uslovima;
- Osnove obaveštajnog obezbeđenja u ONOR-u;
- Uloga stanovništva u oružanoj borbi;
- Principi strategije oružane borbe;
- Faktori oružane borbe (živa sila, materijalno-tehnički faktor, prostor i vreme);
- Borbena gotovost oružanih snaga;
- Mobilizacijske pripreme i mobilizacijska gotovost oružanih snaga;
- Neki bitni problemi mobilizacijskog i strategijskog razvoja;
- Strategijska upotreba vidova i rodova u operaciji i združenom boju;
- Ofanziva kao vid strategijskog dejstva u ONOR-u;
- Defanziva kao vid strategijskog dejstva u ONOR-u;
- Napadna operacija u opštenarodnom odbrambenom ratu;
- Odbrambena operacija u opštenarodnom odbrambenom ratu;

— Grupisanje snaga i sredstava — operativni pravci u napadnoj i odbrambenoj operaciji;

— Sadejstvo u operaciji (napadnoj i odbrambenoj);

— Uvođenje drugog ešelona (rezerve) u napadnoj operaciji i boju;

— Problemi izvođenja protivudara i protivnapada u odbrambenoj operaciji i boju;

— Sadejstvo RV i PVO sa jedinicama KoV i RM;

— Vazduhoplovna podrška u operaciji;

— Uloga i mesto RV i PVO u teritorijalnoj odbrani;

— Ostvarivanje iznenađenja u borbenim dejstvima;

— Problemi definisanja upornosti odbrane uopšte, a posebno POB;

— Organizacija i vođenje POB u diviziji KoV;

— Boj i borba i samostalne masovne borbe i bojevi;

— Sadejstvo u boju;

— Pomorske operacije (operacija protiv pomorskog saobraćaja agresora, operacija za zaštitu vlastitih pomorskih snaga i operacije protiv grupacije pomorskih snaga agresora);

— Diverzantska operacija u ONOR-u;

— Protivdesantna operacija u ONOR-u;

— Sadejstvo vidova i rodova u odbrani obale i ostrva;

— Problemi borbenih dejstava u okruženju;

— Odbrana gradova;

— Borba i otpor u gradovima u zahvatu fronta i na PZT;

— Teritorijalna odbrana u protivdesantnoj borbi;

— Upotreba i dejstvo helikoptera u teritorijalnoj odbrani;

— Upotreba i dejstvo artiljerije na PZT;

— Upotreba i dejstvo oklopnih i mehanizovanih snaga na PZT;

— Problemi PVO teritorije;

— Problemi PVO stratezijskih i operativnih grupacija i taktičkih sastava u odbrambenoj i napadnoj operaciji;

— Problemi borbe sa borbenim helikopterima;

— Inženjerijsko obezbeđenje napadnih dejstava stratezijskih i operativnih grupacija;

— Inženjerijsko obezbeđenje odbrambenih dejstava taktičkih sastava;

— Inženjerijsko obezbeđenje dejstava na jadranskom pomorskom vojištu;

- Inženjersko obezbeđenje odbrane gradova i drugih naseljenih mesta;
- Inženjersko obezbeđenje u PDB protiv strategijskih i operativnih desanata, sa težištem na zaprećavanju;
- Upotreba radnih jedinica i radnih organizacija na inženjerskim zadacima u ratu;
- Razvoj i primena integralnog transporta sa aspekta optimalnog mobilizacijskog i operativnog razvoja materijalnih rezervi;
- Inženjersko obezbeđenje borbenih dejstava partizanskih jedinica i jedinica TO na PZT;
- Organizacija sistema veza u napadnoj operaciji i boju;
- Organizacija sistema veza u odbrambenoj operaciji i boju;
- Sistem veza u teritorijalnoj odbrani;
- Elektronska dejstva u savremenom ratu;
- Protivoklopno zaprećavanje strategijskih i operativnih pravaca po dubini;
- Zaprećavanje na PZT;
- Zaštita od oružja za masovno razaranje i uništavanje (nuklearna, hemijska, biološka, ekološka, genetička i dr.);
- Odbrambena i napadna dejstva združenih taktičkih jedinica;
- Partizanska dejstva — cilj, sadržaj, vidovi i oblici dejstava;
- Uticaj novih savremenih sredstava na taktička načela upotrebe oklopnih i mehanizovanih jedinica u napadu i odbrani;
- Protivelektronska dejstva u operacijama;
- Upotreba oklopnih i mehanizovanih jedinica u protivdesantnoj borbi;
- Integracija sistema protivvazdušne odbrane u ONOR-u (teritorijalna i trupna PVO);
- Savremena pešadija u protivoklopnoj borbi;
- Borba protiv neprijateljske artiljerije u ONOR-u;
- Obaveštajno-izviđačko obezbeđenje borbenih dejstava na PZT;
- Uloga i mesto mornaričkih i rečnih jedinica u TO;
- Objekti i očekivani efekti dejstva snaga RV po grupacijama i infrastrukturi OS u početnom periodu rata;
- Mesto, uloga i zadaci avijacije KoV;
- Aktivna dejstva u odbrambenoj operaciji i boju;
- Borbena dejstva TO na ravničastom zemljištu;
- Oblici manevra u napadnoj operaciji;
- Pozadinsko obezbeđenje strategijskih i operativnih grupacija i različitih sastava u odbrambenoj operaciji;

- Funkcionisanje pozadinskog obezbeđenja u operacijama na privremeno zaposednutoj teritoriji;
- Zbrinjavanje povređenih i obolelih u protivdesantnoj borbi;
- Funkcionisanje sanitetskog obezbeđenja u odbrani gradova i naseljenih mesta;
- Funkcionisanje sanitetskog obezbeđenja na privremeno zaposednutoj teritoriji;
- Pozadinsko obezbeđenje OMJ u oružanoj borbi;
- Pozadinsko obezbeđenje operacija na PZT.

4. Idejno-političko i psihološko osposobljavanje oružanih snaga i subjekata odbrambenog organizovanja socijalističkog samoupravnog društva

- Propagandno-psihološko delovanje neprijatelja prema oružanim snagama;
- Aktivnost SKJ u JNA;
- Mesto i uloga aktiva SK u jedinicama i štabovima teritorijalne odbrane;
- Idejno-političko i opštevojno osposobljavanje rezervnih vojnih starešina u funkciji jačanja odbrambene sposobnosti zemlje;
- Sistem ideološko-političkog rada u oružanim snagama i razrada pojedinih njegovih elemenata;
- Sadržaj i metod rada organa za politički rad u komandama — štabovima;
- Vojne škole i izgradnja ideološko-političkog, moralnog i radnog lika starešina;
- Politička i propagandno-psihološka delatnost OS prema neprijatelju u ratu;
- Uloga društveno-političkih organizacija (posebno SKJ i SSOJ) u moralno-političkom vaspitanju pripadnika OS u ratu;
- Glasine, neistine i dezinformacije i njihov uticaj na stvaranje paničnih situacija i pravovremena informisanost kao sredstvo njihovog sprečavanja;
- Izgrađivanje svestrane ličnosti starešine u vojnim školama i akademijama;
- Fizička sposobnost — element borbene gotovosti i modelni pristup njenog podizanja;
- Prilog ispitivanju zamora u eksperimentalnim modelima vežbi juriša i marša;

— Uticaj fizičkog vaspitanja i sporta u našem društvu na odbrambene sposobnosti;

— Iskustva iz preventivnomedicinskog rada sanitetske službe u vijetnamskom ratu;

— Agresivnost i borbenost;

— Psihički poremećaji i psihijatrijski gubici u savremenim ratovima;

— Psihijatrijski aspekti borbenog morala;

— Zbrinjavanje psihijatrijskih bolesnika u savremenom ratu.

5. Rukovođenje opštenarodnom odbranom i društvenom samozaštitom i rukovođenje i komandovanje oružanim snagama

— Rukovođenje i komandovanje strategijskim i operativnim grupacijama i taktičkim sastavima;

— Specifičnosti komandovanja u PVO na nivou strategijsko-operativne grupacije;

— Uloga društveno-političkih zajednica (federacije, republika, pokrajina, opština) u rukovođenju opštenarodnom odbranom;

— O specifičnostima rukovođenja i komandovanja u operaciji na PZT;

— Problemi priprema i planiranja borbenih dejstava;

— Komandovanje artiljerijskim jedinicama u boju i operaciji;

— Primena automatizovanih sredstava u sistemu rukovođenja i komandovanja;

— Mesto, uloga, nadležnosti i zadaci štabova teritorijalne odbrane;

— Sistem rukovođenja i komandovanja na jadranskom pomorskom vojištu; specifičnosti, organizacija, međurepublička saradnja, sadejstvo, itd.;

— Komandovanje oklopnim i mehanizovanim jedinicama u oružanoj borbi;

— Planiranje i značaj sprovođenja operativnog i taktičkog maskiranja u ratu;

— Uloga komiteta ONO i DSZ u rukovođenju i komandovanju teritorijalnom odbranom;

— Sistem veza društva i veza OS, problemi integracije za potrebe rukovođenja oružanom borbom u uslovima ONOR-a;

— Principi rukovođenja i komandovanja jedinicama u ratu;

- Prikupljanje i prenošenje informacija u borbi;
- Metode i tehnika u proceni situacije.

6. Izgradnja oružanih snaga i odbrambeno organizovanje jugoslovenskog samoupravnog socijalističkog društva

- Modernizovanje oružanih snaga kao stalan proces;
- Uloga rezervnih vojnih starešina u osposobljavanju organizacija udruženog rada i mesnih zajednica za opštenarodnu odbranu i društvenu samozaštitu;

- Teorijski osnov obuke i vaspitanja u oružanim snagama;
- Obuka i vaspitanje struktura izvan oružanih snaga;
- Iskustva sa vežbi i manevara jedinica, komandi i štabova;
- Iskustva iz nastave u akademijama i vojnim školama;
- Obuka starešina, štabova i komandi u oružanim snagama (JNA i TO);

- Obuka i stručno osposobljavanje rezervnih vojnih starešina;
- Civilna zaštita i obuka stanovništva;
- Obuka omladine;
- Funkcionalna kompletnost vojnog školstva i sistema vaspitanja i obrazovanja u društvu;

- Individualni obrazovni rad aktivnih i rezervnih starešina OS;
- Didaktičke osnove nastavno-studijskog rada u visokim vojnim školama;

- Problemi konstituisanja, istraživanja i razvoja metodike vojnog obrazovnog rada u vojnim školama;

- Problemi razvoja metodike obuke i vaspitanja u trupnim jedinicama;

- Rezultati istraživanja problema vezanih za obuku i vaspitanje (u školama i jedinicama);

- Problemi i rešenja organizovanja samoobrazovanja aktivnih i rezervnih vojnih starešina;

- Mere i metodi za veću bezbednost saobraćaja kao bitnog činioca jačanja borbene gotovosti i moralno-političkog stanja jedinica;

- Mogućnosti angažovanja stručne radne snage koja ne podleže vojnoj obavezi iz radnog odnosa za rešavanje problema tehničkog obezbeđenja jedinica OS u naseljenim mestima u ONOR-u.

7. Materijalno obezbeđenje u opštenarodnom odbrambenom ratu

- Problemi razvoja i materijalno-tehničkog opremanja jedinica TO;

- Pripreme privredno-ekonomskog sistema za rat;

- Ekonomski značaj i uređenje pojedinih regiona zemlje za odbranu;
- Ekonomski značaj brdsko-planinskog zemljišta u opštenarodnoj odbrani;
- Energetika i industrija u sistemu opštenarodne odbrane;
- Organizovanje i rad privrede na PZT;
- Organizacija saobraćaja u sistemu opštenarodne odbrane;
- Pripreme vojne industrije i njen značaj u odbrambenoj sposobnosti zemlje;
- Evakuacija i zbrinjavanje stanovništva;
- Problemi ekonomske stabilizacije i zadaci svih faktora u JNA;
- Pozadinsko obezbeđenje snaga TO na PZT;
- Problemi funkcionisanja privrednog sistema u ratu;
- Značaj ekonomske procene operativnih i taktičkih pravaca;
- Uloga, mesto i zadaci društveno-političkih zajednica, organizacija udruženog rada i drugih asocijacija u pozadinskom obezbeđenju OS;
- Organizacija materijalno-zdravstvenog obezbeđenja oružane borbe u velikim gradovima;
- Značaj, uloga i ešeloniranje materijalnih rezervi društveno-političkih zajednica i organizacija udruženog rada;
- Racionalizacija zdravstvene zaštite u opštenarodnoj odbrani;
- Priprema organizacija udruženog rada za preorijentaciju sa mirnodopske na ratnu proizvodnju i podršku u opravci i remontu MTS oružanih snaga u ONOR-u;
- Organizacija i rad privrednih organizacija u ONOR-u;
- Uticaj zanatstva i domaće radinosti u nerazvijenim i srednje razvijenim mesnim zajednicama na tehničko obezbeđenje jedinica OS na PZT.

8. Iskustva iz NOR-a i drugih ratova

- Kompleks tema o Titovom vojnom delu i pojedinim njegovim aspektima;
- Iskustva iz rada KPJ (organa i organizacija) u NOR-u;
- Strategija upotrebe oružanih snaga u NOR-u;
- Taktička iskustva iz NOR-a;
- Operativno-strategijska i taktička iskustva iz lokalnih ratova posle drugog svetskog rata (Vijetnam, Alžir, Mozambik, Namibija, zapadna Afrika, Rog Afrike i dr.);
- Pouke i iskustva iz ratova u Jugoistočnoj Aziji (vijetnamsko-kampućijski i kinesko-vijetnamski rat);

— Zdravstvena zaštita u lokalnim ratovima posle drugog svet-skog rata (posebno u Vijetnamu).

9. Iz inostranih armija

- Novine u doktrini i strategiji SAD i NATO;
- Novine u doktrini i strategiji SSSR-a i zemalja članica Var-šavskog ugovora;
- Novine u doktrini i strategiji nekih nesvrstanih zemalja;
- Evolucija pogleda velikih sila na vođenju napadnih i odbram-benih operacija;
- Razvoj precizno vođenih oružja i njihov uticaj na organiza-ciju i borbena dejstva na kopnu;
- Stanje i tendencije razvoja nuklearnih i hemijskih borbenih sredstava i mogućnosti njihove primene na našem ratištu;
- Aktuelna pitanja razoružanja (SALT, SOSIN) i detant;
- Pogledi velikih sila na pitanje strategijske pokretljivosti;
- Tendencije razvoja oklopnih i mehanizovanih snaga, i njihove reperkusije na ratnu veštinu malih zemalja;
- Razvoj vazduhoplovnih snaga i problem odbrane od helikop-tera;
- Pogledi velikih sila na strategijsku upotrebu desantnih snaga;
- Novi pogledi na vidove strategijskih dejstava;
- Novine u razvoju i doktrini specijalnih snaga i snaga za brzu intervenciju NATO i VU;
- Mogućnosti i način dejstva vazdušnih desanata snaga VU u napadnoj operaciji.

10. Rasprave koje pokreće radakcija „Vojnog dela“

- Strategija oružane borbe u ONOR-u (više rasprava za okrug-lim stolom u saradnji sa CSI);
- Uopštavanje iskustava iz borbe sa elementarnim nepogodama u Crnoj Gori;
- Odnos napada i odbrane u kontekstu savremenih vojnostra-tegijskih doktrina i razvoja borbenih sistema;
- Društvena samozaštita i samozaštita u JNA;
- Kultura u opštenarodnoj odbrani i društvenoj samozaštiti;
- Funkcionisanje društveno-političkog sistema u ONOR-u;
- Problemi privrede u ratu (energija, sirovina, radna snaga, obim proizvodnje, organizacija potrošnje, improvizovana i simplifi-cirana proizvodnja, rad na PZT i dr.).